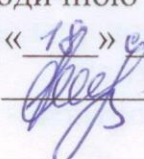

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра облікових технологій та бізнес-аналітики

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від « 19 » серпня 2022 № 7

Голова НМР С.А. Супруненко

Робоча програма
навчальної дисципліни
«СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної форми навчання

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

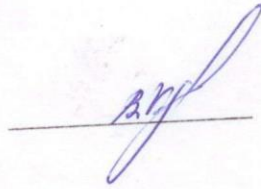
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»

Статус дисципліни: вибіркова

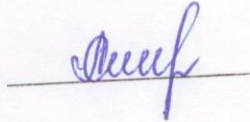
Робоча програма навчальної дисципліни «Система національних рахунків» складена на основі освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика» першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою Університету 26.04.2021 року, протокол № 5.

Укладач:

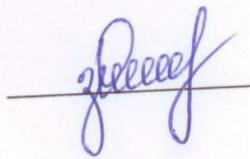

В.М. Краєвський, професор, д.е.н.,
професор кафедри облікових
технологій та бізнес-аналітики

Рецензенти:

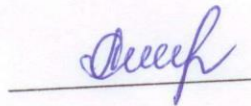

А.М. Савченко, доцент, к.е.н., доцент
кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

М.О. Скорик, доцент, к.е.н., доцент
кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

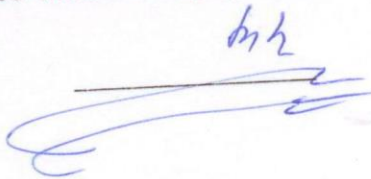
Гарант

А.М. Савченко, доцент, к.е.н., доцент
кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою облікових технологій та бізнес-аналітики, протокол від «03» 08 2022 № 1.

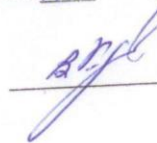
В.о. завідувача кафедри

Т.М. Паянок, доцент, к.е.н.

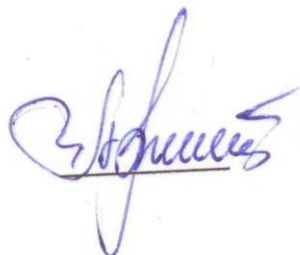
Розглянуто і схвалено Вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від «16» 08 2022 № 1.

Голова Вченої ради факультету

В.М. Краєвський, професор, д.е.н.

Завідувач сектору науково-методичного
забезпечення освітнього процесу

С.В. Меднікова

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА.....	5
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	6
2.2. Результати навчання	6
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни	6
2.4. Структура навчальної дисципліни	7
3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ	8
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	17
5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ.....	20
6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	21
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	25

1. ПЕРЕДМОВА

Сучасним міжнародним стандартом міжнародних організацій у галузі національного рахівництва є система національних рахунків (СНР). У країнах з ринковою економікою СНР є важливою складовою економічної статистики. Дані національних рахунків використовуються органами державного управління при прийнятті рішень при формуванні макроекономічної політики. Вони також використовуються широким колом споживачів при побудові економетричних моделей та прогнозів, в макро- та мікроекономічному аналізі при оцінці фінансових результатів, ступеня ризиків, розвитку зовнішньо-економічної діяльності та міжнародних зіставлень. Система національних рахунків – це інтегрована система, яка дає змогу створити інформаційну базу для вивчення реальних процесів, які відбуваються в ринковій економіці. У світовій практиці систему національних рахунків розглядають як основний метод комплексного аналізу економіки. Метою створення та аналізу системи національних рахунків є характеристика найзагальніших закономірностей, взаємозв'язків і пропорцій в економічному розвитку країни, виявлення основних тенденцій динаміки економічних процесів, що відображаються на окремих рахунках, і всієї економіки в цілому. У процесі досягнення цілей виявляються пропорції і результати економічної діяльності в розрізі секторів і галузей економіки, окремих форм власності; з'ясовуються процес утворення, розподілу та перерозподілу доходу в економіці; досліджуються процеси утворення та використання кінцевого доходу галузей і секторів.

Мета навчальної дисципліни: створення умов і надання можливостей усвідомлення основних понять і категорії СНР, яка є основою економічної статистики та оцінювання загальних закономірностей формування, функціонування й розвитку економіки, а також розвиток та закріплення навичок використання даних СНР, що виправдали себе на практиці.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- закріплення навичок аналізу показників системи національних рахунків;
- оволодіння навичками застосування методів аналізу основних макроекономічних показників та здійснення їх експертизи на макроекономічному та секторальному рівнях;
- вміння використовувати досвід у побудові системи національного рахівництва різними країнами для підготовки методично-нормативних документів з питань впровадження нових управлінських технологій органами державної влади;
- уміння визначати тенденції економічного розвитку національної економіки, спираючись на динаміку та структуру валового внутрішнього продукту;
- уміння удосконалювати методологію національного рахівництва з урахуванням швидкісних змін соціально-економічного розвитку країни;
- уміння використовувати інформацію з аналізу та прогнозу показників системи національних рахунків для розробки коротко- та середньострокових прогнозів економічного та соціального розвитку країни.

Об'єктом навчальної дисципліни виступають теоретико-методичні основи та методологія складання, методів обчислення основних макроекономічних показників і співвідношень на макрорівні.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність національних рахунків та методологія їх складання, методів обчислення основних макроекономічних показників і співвідношень на макрорівні.

Методи та форми навчання включають: пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький, діагностики і самодіагностики, дескриптивні методи, наочні і практичні методи, індуктивні і дедуктивні методи, методи організації самостійної роботи студентів тощо.

Форми організації занять: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

Організація поточного та підсумкового контролю знань передбачає виконання:

- двох модульних контрольних робіт;
- виконання екзаменаційної роботи наприкінці вивчення курсу.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, напрям підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	вибіркова	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістовних модулів – 2		4-й	–
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		7-й	–
	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» Освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»	Лекції	
		22 год.	–
		Практичні заняття	
		18 год.	–
		Самостійна робота	
		78 год.	–
		Індивідуально-консультаційна робота:	
		2 год.	–
		Форма семестрового контролю: екзамен	

2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями:

ЗК02. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

СК 03. здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;

СК 05. проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень;

СК 08. ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

2.2. Результати навчання

Програмними результатами навчання є:

ПР 01. знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

ПР 21. розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є такий курс, як «Макроекономіка», «Статистика», «Аналіз господарської діяльності».

2.4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача	Самостійна робота	Всього
Модуль 1 = 2 залікових кредити (60 год)						
ЗМ 1 (Теми 1-6)						
КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СКЛАДАННЯ РАХУНКІВ ВИРОБНИЦТВА ТА ДОХОДІВ						
T1	Основні етапи становлення і розвитку національного рахівництва	2	1	–	9	12
T2	Загальна характеристика СНР 2008 та класифікації в СНР	2	1	–	9	12
T3	Рахунок виробництва	2	2	–	8	12
T4	Рахунок утворення доходу	2	2	–	8	12
T5	Рахунки розподілу та використання доходу	2	1	–	8	11
<i>Контрольна робота №1</i>		–	1	–	–	1
Всього за Модулем 1		10	8	0	42	60
Модуль 2 = 2 залікових кредити (60 год)						
ЗМ 3 (Теми 7-10)						
МЕТОДОЛОГІЯ СКЛАДАННЯ РАХУНКІВ НАГРОМАДЖЕННЯ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ТА ОСНОВИ АНАЛІТИКИ В СНР						
T6	Рахунки нагромадження	2	2	–	7	11
T7	Баланси	2	2	–	7	11
T8	Рахунок товарів і послуг та рахунки «іншого світу»	2	2	–	7	11
T9	Оцінка тіньової економіки в СНР	2	2	–	7	11
T10	Агрегати в СНР та аналітичні можливості СНР	4	1	2	8	15
<i>Контрольна робота №2</i>		–	1	–	–	1
Всього за Модулем 2		12	10	2	36	60
РАЗОМ ГОДИН З КУРСУ		22	18	2	78	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовний модуль 1

КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СКЛАДАННЯ РАХУНКІВ ВИРОБНИЦТВА ТА ДОХОДІВ

Тема 1. Основні етапи становлення і розвитку національного рахівництва

План лекційного заняття:

1. Джерела виникнення національного рахівництва.
2. Роль балансу національного господарства.
3. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків.
4. Роль міжнародної системи національних рахунків.
5. Відмінності СНР ООН 1968 року від попередньої версії.
6. Модель СНР ООН 93 та напрями її розвитку.
7. Сучасний міжнародний стандарт в галузі національного рахівництва – СНР 2008.

План практичного заняття:

1. Джерела виникнення національного рахівництва.
2. Роль балансу народного господарства.
3. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків.
4. Сутність і склад міжнародного стандарту СНР 1953 року.
5. Відмінності СНР 1968 року від попередньої версії.
6. Відмінності СНР-2008 від СНР 93.
7. Виконання Практичної роботи №1.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Роль англійської школи макроекономічних розрахунків в створенні СНР.
2. Особливості голландської школи національного рахівництва.
3. Особливості французької школи національного рахівництва.
4. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Що являє собою Система національних рахунків?
2. Які джерела виникнення Системи національних рахунків?
3. У чому особливості англійської, голландської, французької шкіл національного рахівництва?
4. У чому полягає роль балансу народного господарства у формуванні основ СНР?
5. Які етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків?
6. У чому сутність і склад міжнародного стандарту СНР 1953 року?
7. У чому полягають відмінності СНР ООН 1968 року від попередньої версії?
8. Які основні напрями розвитку СНР 93?
9. У чому полягають основні відмінності СНР 2008 від СНР 93?
10. Під егідою яких організацій відбувалося створення та вдосконалення СНР?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 2. Загальна характеристика СНР 2008 та класифікації в СНР

План лекційного заняття:

1. Концептуальні елементи СНР. Зв'язок з бухгалтерським обліком.

2. Границі в СНР. Аналіз потоків і запасів. Основні категорії та класифікації.
3. Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Правила ведення рахунків.
4. Інституційні одиниці. Сектори економіки.
5. Характеристики операцій у системі.
6. Виробничі одиниці. Продукти.
7. Інтегроване представлення повної послідовності поточних рахунків.
8. Інтегроване представлення повної послідовності рахунків нагромадження і балансів активів і пасивів.
9. Центральна таблиця ресурсів та їхнє використання.
10. Таблиці витрат-випуску.
11. Таблиця фінансових операцій та фінансових активів і зобов'язань.
12. Інтегрована центральна структура та гнучкість.
13. Населення і таблиці праці.
14. Методи оцінки. Національні особливості застосування системи національних рахунків.

План практичного заняття:

1. Макроекономічні концепції, їхня сутність та значення для СНР: концепція економічного виробництва; концепція факторів виробництва; кейнсіанська концепція; концепція вилучення та вливання грошей.
2. Основні категорії СНР – інституційні одиниці, інституційні сектори, операції, товари та послуги, виробничі одиниці тощо.
3. Загальні принципи побудови СНР.
4. Види цін в СНР та їхній взаємозв'язок.
5. Матрична форма відображення рахунків.
6. Національні особливості застосування Системи.
7. Роль класифікацій у системі національних рахунків.
8. Класифікація інституційних секторів.
9. Класифікація операцій та інших потоків.
10. Класифікація балансуєчих статей.
11. Класифікація активів.
12. Виконання Практичної роботи №2.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Роль класифікацій як складової СНР.
2. Класифікація інституційних секторів економіки.
3. Класифікація операцій та інших потоків.
4. Класифікація активів і пасивів.
5. Класифікація товарів і послуг.
6. Класифікація податків та субсидій.
7. Класифікація видів економічної діяльності.
8. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. На яких концепціях базується СНР? В чому полягає їх сутність?
2. Які основні категорії застосовуються в Системі національних рахунків?
3. У чому сутність найважливіших класифікацій СНР? Яке їхнє призначення?
4. За якими ознаками відбувається групування інституційних одиниць по секторах економіки в Системі?
5. Які основні принципи побудови Системи національних рахунків?
6. У чому сутність принципу консолідації та які особливості застосування його в СНР?
7. Який взаємозв'язок існує між основними видами цін в СНР?
8. Що означає валова та чиста основа розрахунку показників в СНР?
9. У чому полягають особливості матричної форми опису взаємозв'язків між основними розділами та показниками СНР?
10. У чому полягає роль класифікацій?

11. Які функції виконують класифікації в системі національних рахунків?
12. Наведіть приклади міжнародних стандартних класифікацій, які є частиною системи національних рахунків.
13. Що є метою створення класифікації інституційних секторів?
14. Які існують інституційні сектори економіки та які їхні функції?
15. Назвіть види інституційних одиниць, які відповідають кожному сектору економіки.
16. Які види операцій відображені у класифікації операцій та інших потоків?
17. Для чого використовують класифікацію балансуючих статей?
18. Що є метою створення класифікації активів?
19. Які види активів представлені в класифікації активів?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 3. Рахунок виробництва

План лекційного заняття:

1. Призначення рахунку виробництва.
2. Випуск, проміжне споживання, додана вартість на валовий та чистий основі.
3. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків

План практичного заняття:

1. Призначення рахунку виробництва.
2. Випуск, проміжне споживання, додана вартість на валовий та чистий основі.
3. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
4. Виконання Практичної роботи №3.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Склад та оцінка випуску за рахунком виробництва.
2. Склад і оцінка проміжного споживання.
3. Джерела інформації і методи розрахунків показників рахунку виробництва.
4. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яка послідовність поточних секторних рахунків в СНР?
2. Для чого призначено рахунок виробництва?
3. Із яких елементів складається випуск?
4. Із яких елементів складається проміжне споживання?
5. Як визначається додана вартість?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 4. Рахунок утворення доходу

План лекційного заняття:

1. Призначення рахунку утворення доходу.
2. Податки та субсидії на виробництво та імпорт.
3. Оплата праці найманих працівників.
4. Валовий прибуток, змішаний дохід.
5. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.

План практичного заняття:

1. Призначення рахунку утворення доходу.
2. Податки та субсидії на виробництво та імпорт.
3. Оплата праці найманих працівників.
4. Валовий прибуток, змішаний дохід.
5. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
6. Виконання Практичної роботи №4.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Рахунок утворення доходів у секторах економіки України.
2. Джерела інформації і методи розрахунків оплати праці найманих працівників.
3. Розрахунок витрат на оплату праці.
4. Розрахунок витрат на відрядження.
5. Розрахунок виплат працівникам, звільненим у зв'язку з реорганізацією та скороченням штатів.
6. Розрахунок фактичних відрахувань на соціальне страхування.
7. Розрахунок умовних відрахувань на соціальне страхування.
8. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Для чого призначений рахунок утворення доходу?
2. З яких елементів складається показник оплати праці в рахунку?
3. В чому полягає відмінність податків на продукти та інших податків на виробництво?
4. Як відображуються субсидії на виробництво в рахунку? На що вони впливають?
5. Як визначається і в чому сутність балануючої статті рахунку утворення доходу?
6. Як інтерпретується показник змішаного доходу? Для якого сектору він визначається?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 5. Рахунки розподілу та використання доходу

План лекційного заняття:

1. Призначення рахунку розподілу первинного доходу.
2. Розподіл первинних доходів від виробничої діяльності.
3. Доходи від власності. Сальдо первинних доходів.
4. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
5. Призначення рахунку вторинного розподілу доходу.
6. Поточні трансферти.
7. Податки на доходи та власність.
8. Соціальне страхування, соціальні допомоги.
9. Валовий наявний дохід.
10. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
11. Призначення рахунку перерозподілу доходу в натуральній формі.
12. Соціальні трансферти в натуральній формі.
13. Призначення рахунків використання доходу.
14. Витрати на кінцеве споживання із розподіленням на індивідуальні та колективні споживчі витрати.
15. Валові та чисті заощадження.

План практичного заняття:

1. Призначення рахунку розподілу первинного доходу.
2. Доходи від власності. Сальдо первинних доходів.

3. Призначення рахунку вторинного розподілу доходу.
4. Поточні трансферти. Податки на доходи та власність.
5. Соціальне страхування, соціальні допомоги.
6. Валовий наявний дохід.
7. Призначення рахунку перерозподілу доходу в натуральній формі.
8. Соціальні трансферти в натуральній формі.
9. Скоригований наявний дохід.
10. Призначення рахунків використання доходу.
11. Витрати на кінцеве споживання. Валові та чисті заощадження.
12. Виконання Практичної роботи №5.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Скоригований наявний дохід.
2. Особливості побудови секторних рахунків домогосподарств та органів державного управління.
3. Класифікація поточних податків на доходи і майно.
4. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Що показує рахунок розподілу первинного доходу?
2. Які первинні доходи отримують окремі сектори економіки?
3. Які види доходів є первинними?
4. Як визначається і в чому сутність балансуючої статті рахунку розподілу первинного доходу?
5. На якому рівні визначаються показники – сальдо первинних доходів та національний дохід?
6. В чому сутність вторинного розподілу доходу?
7. Які види поточних трансфертів відображені в рахунку?
8. В чому відмінність поточних трансфертів для секторів економіки та для національної економіки?
9. Як визначається балансуюча стаття рахунку вторинного розподілу доходу?
10. В чому відмінність між національним та наявним доходом?
11. Як визначається балансуюча стаття рахунку вторинного розподілу доходу?
12. Для яких секторів економіки доцільно будувати рахунок перерозподілу доходу в натуральній формі?
13. В чому сутність балансуючої статті рахунку перерозподілу доходу в натуральній формі?
14. Як визначається балансуюча стаття рахунку перерозподілу доходу в натуральній формі?
15. Яким чином відбувається використання наявного доходу?
16. Яка балансуюча стаття утворюється у відповідному рахунку?
17. В чому сутність балансуючої статті рахунку використання наявного доходу?
18. Які процеси характеризує цей рахунок?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Змістовний модуль 2

МЕТОДОЛОГІЯ СКЛАДАННЯ РАХУНКІВ НАГРОМАДЖЕННЯ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ТА ОСНОВИ АНАЛІТИКИ В СНР

Тема 6. Рахунки нагромадження

План лекційного заняття:

1. Рахунки нагромадження, їхнє призначення.

2. Рахунок операцій із капіталом.
3. Фінансовий рахунок.
4. Рахунок інших змін в обсязі активів.
5. Рахунок переоцінки.

План практичного заняття:

1. Роль рахунків нагромадження в системі національних рахунків.
2. Побудова рахунку капіталу.
3. Фінансовий рахунок.
4. Рахунок інших змін в обсязі активів.
5. Рахунок переоцінки.
6. Виконання Практичної роботи №6.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Фінансові та нефінансові активи, вироблені нефінансові активи.
2. Запаси матеріальних оборотних коштів.
3. Джерела інформації та методи розрахунків показників.
4. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Для чого будуються рахунки нагромадження?
2. Які групи рахунків належать до рахунків нагромадження?
3. Які процеси характеризує рахунок капіталу?
4. Що є балансуючою статтею рахунку капіталу та як вона розраховується?
5. Які процеси характеризує фінансовий рахунок?
6. У чому полягає специфіка побудови фінансового рахунку?
7. Які рахунки відображають вплив неекономічної діяльності на зміну вартості активів та пасивів?
8. Що відображає рахунок інших змін в обсязі активів?
9. Для чого будується рахунок переоцінки?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 7. Баланси

План лекційного заняття:

1. Роль балансів активів та пасивів.
2. Основні категорії активів.
3. Загальні принципи вартісної оцінки статей балансів.
4. Початковий баланс активів та пасивів.
5. Зміни у балансі активів та пасивів.
6. Заключний баланс активів та пасивів.

План практичного заняття:

1. Характеристика активів балансу.
2. Характеристика зобов'язань.
3. Характеристика власного капіталу.
4. Зміни в балансі активів і пасивів.
5. Баланс нефінансових активів.
6. Баланс основного капіталу.
7. Баланс матеріальних оборотних коштів.
8. Баланс фінансових активів.

9. Виконання Практичної роботи №7.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Міжгалузевий баланс виробництва й розподілу товарів і послуг.
2. Джерела інформації складання міжгалузевого балансу.
3. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. У чому полягають особливості побудови балансу активів та пасивів в СНР?
2. У чому сутність показника «чиста вартість капіталу»?
3. Що показує рахунок зміни в балансі активів та пасивів?
4. Якою є структура нефінансових активів?
5. Що входить до складу вироблених і невироблених активів?
6. Із яких видів активів складаються фінансові активи?
7. Що включається до складу національного багатства згідно з СНР?
8. Які операції впливають на зміну величини національного багатства та його елементів?
9. Що є джерелом інформації про національне багатство?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 8. Рахунок товарів і послуг та рахунки «іншого світу»

План лекційного заняття:

1. Призначення рахунку товарів і послуг.
2. Правила побудови та балансування рахунку.
3. Показники ресурсів та використання.
4. Аналітичні можливості рахунку товарів і послуг.
5. Зовнішній рахунок товарів і послуг.
6. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів.
7. Зовнішні рахунки нагромадження.

План практичного заняття:

1. Структура рахунку товарів і послуг.
2. Характеристика ресурсів рахунку товарів і послуг.
3. Характеристика використання ресурсів у рахунку товарів і послуг.
4. Рахунки зовнішніх операцій та їх характеристика.
5. Зовнішній рахунок товарів і послуг.
6. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів.
7. Зовнішній рахунок капіталу.
8. Виконання Практичної роботи №8.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Взаємозв'язок показників рахунку товарів та послуг з показниками інших національних рахунків України.
2. Зовнішній рахунок первинних доходів та поточних трансфертів.
3. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. На які групи поділяються економічні операції в СНР?
2. Що характеризує рахунок товарів і послуг в СНР?
3. У чому полягає зв'язок показників рахунку товарів і послуг із показниками інших національних рахунків?

4. В чому полягає особливість побудови рахунку товарів і послуг?
5. Якими є особливості рахунків «іншого світу» в СНР?
6. Із яких рахунків складається група рахунків «іншого світу»?
7. Якою є структура та що відображає зовнішній рахунок товарів і послуг?
8. Що відображає зовнішній рахунок первинних доходів та поточних трансфертів в СНР?
9. Що характеризують зовнішні рахунки нагромадження в СНР?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 9. Оцінка тіньової економіки в СНР

План лекційного заняття:

1. Визначення поняття «тіньова економіка» та її види.
2. Методи оцінки тіньової економіки.
3. Методи оцінки діяльності неформального сектору економіки в окремих галузях.

План практичного заняття:

1. Тіньова економіка, її сутність та класифікація.
2. Методики оцінки рівня тіньової економіки у ВВП України.
3. Виконання Практичної роботи №9.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Методи оцінки окремих параметрів тіньової економіки.
2. Відображення в категоріях СНР придбання домогосподарствами матеріалів для будівництва та ремонту
3. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. В чому полягає сутність поняття «тіньова економіка»?
2. Назвіть види тіньової економіки.
3. Які існують методи оцінки тіньової економіки?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

Тема 10. Агрегати в СНР та аналітичні можливості СНР

План лекційного заняття:

1. Агрегати в СНР та їхній взаємозв'язок.
2. Валовий внутрішній продукт. Три методи розрахунку ВВП.
3. Валовий наявний дохід.
4. Валове нагромадження основного капіталу.
5. Кінцеве споживання.
6. Валове заощадження.
7. Чисте кредитування та чисте запозичення.
8. Аналітичні можливості системи національних рахунків.
9. Основні напрями аналізу даних СНР.
10. Квартальні розрахунки ВВП та його коригування на сезонність.
11. Аналіз ефективності виробництва за допомогою даних СНР.
12. Статистичне моделювання макроекономічних показників.

План практичного заняття:

1. Агрегати СНР та їх взаємозв'язок.
2. Національний дохід.
3. Національний наявний дохід.
4. Національне заощадження.
5. Національне багатство.
6. Методи розрахунку ВВП.
7. Методи переоцінки ВВП та його компонентів у постійні ціни.
8. Основні напрями аналізу даних СНР.
9. Квартальні розрахунки ВВП та його коригування на сезонність.
10. Статистичний аналіз та моделювання макроекономічних показників.
11. Міжнародні зіставлення макроекономічних показників.
12. Виконання Практичної роботи №10.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Загальні принципи проведення міжнародних зіставлень.
2. Програма міжнародних зіставлень.
3. Зіставлення ВВП та його компонентів.
4. Паритет купівельної спроможності
5. Міжнародні зіставлення макроекономічних показників за участю України.
6. Виконання завдань у системі дистанційної освіти Moodle.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Що таке споживання основного капіталу, як його визначити?
2. Наведіть приклади операцій сальдування.
3. Чим відрізняється валовий внутрішній продукт від валової доданої вартості?
4. Як розрахувати ВВП виробничим методом?
5. З яких компонентів складається ВВП під час розрахунку методом кінцевого використання?
6. Які види первинних доходів включає ВВП під час визначення його розподільчим методом?
7. З якою метою проводиться переоцінка ВВП?
8. У чому сутність методу дефлятування?
9. У чому різниця між національним доходом, наявним доходом та скоригованим наявним доходом?
10. Як у системі національних рахунків відображено взаємозв'язок між макроекономічними показниками?
11. Система національних рахунків як статистичний інструмент макроекономічного аналізу.
12. У чому полягають аналітичні можливості СНР, мета та завдання аналізу?
13. Які основні напрями аналізу даних СНР?
14. Напрями аналізу рахунків секторів.
15. Як проаналізувати ефективність виробництва за допомогою даних СНР?
16. Метод прямої оцінки ВВП у середніх цінах базисного року.
17. Метод розрахунку квартальних коефіцієнтів сезонності.
18. Основні етапи стандартної процедури сезонного коригування квартальних рядів динаміки.
19. Як відбувається коригування обсягів компонентів ВВП для усунення впливу сезонних факторів?
20. Які методи застосовують для оцінки квартальних даних щодо ВВП та його компонентів?

Рекомендована література:

основна [1-5], допоміжна [6-30], інформаційні ресурси Інтернет [31-32], міжнародні видання [33-40].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання:

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Модулі	Модуль 1					Контрольна робота № 1	Екзаменаційна робота 50	Поточний контроль + екзаменаційна робота 50 + 50 = 100			
Загальна кількість балів за модулем № 1	20										
Теми	T1	T2	T3	T4	T5						
Відповідь на практичному занятті	3	3	3	3	3						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					5					
Модулі	Модуль 2					Контрольна робота № 2			Екзаменаційна робота 50	Поточний контроль + екзаменаційна робота 50 + 50 = 100	
Загальна кількість балів за модулем № 2	20										
Теми	T6	T7	T8	T9	T10						
Відповідь на практичному занятті	3	3	3	3	3						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					5					
Індивідуальна робота	5										
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання Moodle	5										

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на *практичних заняттях*:

Кількість балів	Критерій оцінювання
Максимальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
Мінімальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Критерії оцінювання контрольних робіт. Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичне завдання	1
Тестове завдання відкритого типу	1

Тестове завдання закритого типу	1
Практичне (ситуаційне) завдання	2

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестових завдань відкритого типу:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих аспектів та використовував для цього наукову літературу та власну думку	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень	0

Критерії оцінювання тестових завдань закритого типу:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю відповів на всі тестові завдання правильно	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не відповів на тестові завдання правильно	0

Критерії оцінювання практичного (ситуаційного) завдання:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на практичне завдання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на практичне завдання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи. Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проєкту, есе, аналітичного звіту, написання тез доповідей, наукової статті і оцінюється від 0 до 5 балів.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тези доповіді, наукова стаття	5
Аналітичний звіт, есе, проєкт	3
Реферат, презентація	2

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни «Система національних рахунків» використовуються такі засоби оцінювання:

- іспит;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі Moodle;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань до поточного контролю за Модулем 1:

1. Джерела виникнення національного рахівництва.
2. Роль балансу народного господарства.
3. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків.
4. Роль міжнародної системи національних рахунків.
5. Сутність та склад міжнародного стандарту СНР 1953 року.
6. Відмінності СНР ООН 1968 року від попередньої версії.
7. Модель СНР ООН 93 та напрями її розвитку.
8. Сучасний міжнародний стандарт в галузі національного рахівництва – СНР 2008.
15. Концептуальні елементи СНР. Зв'язок з бухгалтерським обліком.
16. Границі в СНР. Аналіз потоків і запасів. Основні категорії та класифікації.
17. Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Правила ведення рахунків.
18. Інституційні одиниці. Сектори економіки.
19. Характеристика операцій у системі.
20. Виробничі одиниці. Продукти.
21. Інтегроване представлення повної послідовності поточних рахунків.
22. Інтегроване представлення повної послідовності рахунків нагромадження і балансів активів і пасивів.
23. Центральна таблиця ресурсів та їхнє використання.
24. Таблиці витрат-випуску.
25. Таблиця фінансових операцій та фінансових активів і зобов'язань.
26. Інтегрована центральна структура та гнучкість.
27. Населення і таблиці праці.
28. Методи оцінки. Національні особливості застосування системи національних рахунків.
29. Призначення рахунку виробництва.
30. Випуск, проміжне споживання, додана вартість на валовий та чистий основі.
31. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків
32. Призначення рахунку утворення доходу.
33. Податки та субсидії на виробництво та імпорт.
34. Оплата праці найманих працівників.
35. Валовий прибуток, змішаний дохід.
36. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
37. Призначення рахунку розподілу первинного доходу.
38. Розподіл первинних доходів від виробничої діяльності.
39. Доходи від власності. Сальдо первинних доходів.
40. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
41. Призначення рахунку вторинного розподілу доходу.
42. Податки на доходи та власність.
43. Соціальне страхування, соціальні допомоги.
44. Валовий наявний дохід.
45. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
46. Призначення рахунку перерозподілу доходу в натуральній формі.
47. Соціальні трансферти в натуральній формі.
48. Призначення рахунків використання доходу.
49. Витрати на кінцеве споживання із розподіленням на індивідуальні та колективні споживчі витрати.
50. Валові та чисті заощадження.

Перелік питань до поточного контролю за Модулем 2:

1. Рахунки нагромадження, їхнє призначення.

2. Рахунок операцій із капіталом.
3. Фінансовий рахунок.
4. Рахунок інших змін в обсязі активів.
5. Рахунок переоцінки.
6. Роль балансів активів та пасивів.
7. Основні категорії активів.
8. Загальні принципи вартісної оцінки статей балансів.
9. Початковий баланс активів та пасивів.
10. Зміни у балансі активів та пасивів.
11. Заключний баланс активів та пасивів.
12. Призначення рахунку товарів і послуг.
13. Правила побудови та балансування рахунку.
14. Показники ресурсів та використання.
15. Аналітичні можливості рахунку товарів і послуг.
16. Зовнішній рахунок товарів і послуг.
17. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів.
18. Зовнішні рахунки нагромадження.
19. Визначення поняття «тіньова економіка» та її види.
20. Методи оцінки тіньової економіки.
21. Класифікація тіньової економіки.
22. Методи оцінки діяльності неформального сектору економіки в окремих галузях.
23. Агрегати в СНР та їхній взаємозв'язок.
24. Валовий внутрішній продукт. Три методи розрахунку ВВП.
25. Валовий наявний дохід.
26. Валове нагромадження основного капіталу.
27. Кінцеве споживання.
28. Валове заощадження.
29. Чисте кредитування та чисте запозичення.
30. Аналітичні можливості системи національних рахунків.
31. Основні напрями аналізу даних СНР.
32. Квартальні розрахунки ВВП та його коригування на сезонність.
33. Аналіз ефективності виробництва за допомогою даних СНР.
34. Статистичне моделювання макроекономічних показників.
35. Міжнародні зіставлення макроекономічних показників.

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Джерела виникнення національного рахівництва.
2. Роль балансу народного господарства.
3. Етапи розвитку міжнародної системи національних рахунків.
4. Роль міжнародної системи національних рахунків.
5. Сутність та склад міжнародного стандарту СНР 1953 року.
6. Відмінності СНР ООН 1968 року від попередньої версії.
7. Модель СНР ООН 93 та напрями її розвитку.
8. Сучасний міжнародний стандарт в галузі національного рахівництва – СНР 2008.
9. Концептуальні елементи СНР. Зв'язок з бухгалтерським обліком.
10. Границі в СНР. Аналіз потоків і запасів.
11. Основні категорії та класифікації.
12. Загальні принципи побудови системи національних рахунків. Правила ведення рахунків.
13. Інституційні одиниці. Сектори економіки.
14. Характеристики операцій у системі.
15. Виробничі одиниці. Продукти.
16. Інтегроване представлення повної послідовності поточних рахунків.
17. Інтегроване представлення повної послідовності рахунків нагромадження і балансів активів і пасивів.

18. Центральна таблиця ресурсів та їхнє використання.
19. Таблиці витрат-випуску.
20. Таблиця фінансових операцій та фінансових активів і зобов'язань.
21. Інтегрована центральна структура та гнучкість.
22. Населення і таблиці праці.
23. Методи оцінки. Національні особливості застосування системи національних рахунків.
24. Призначення рахунку виробництва.
25. Випуск, проміжне споживання, додана вартість на валовий та чистій основі.
26. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків
27. Призначення рахунку утворення доходу.
28. Податки та субсидії на виробництво та імпорт.
29. Оплата праці найманих працівників.
30. Валовий прибуток, змішаний дохід.
31. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
32. Призначення рахунку розподілу первинного доходу.
33. Розподіл первинних доходів від виробничої діяльності.
34. Доходи від власності. Сальдо первинних доходів.
35. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
36. Призначення рахунку вторинного розподілу доходу.
37. Податки на доходи та власність.
38. Соціальне страхування, соціальні допомоги.
39. Валовий наявний дохід.
40. Особливості побудови консолідованого та секторних рахунків.
41. Призначення рахунку перерозподілу доходу в натуральній формі.
42. Соціальні трансферти в натуральній формі.
43. Призначення рахунків використання доходу.
44. Витрати на кінцеве споживання із розподіленням на індивідуальні та колективні споживчі витрати.
45. Валові та чисті заощадження.
46. Рахунки нагромадження, їхнє призначення.
47. Рахунок операцій із капіталом.
48. Фінансовий рахунок.
49. Рахунок інших змін в обсязі активів.
50. Рахунок переоцінки.
51. Роль балансів активів та пасивів.
52. Основні категорії активів.
53. Загальні принципи вартісної оцінки статей балансів.
54. Початковий баланс активів та пасивів.
55. Зміни у балансі активів та пасивів.
56. Заключний баланс активів та пасивів.
57. Призначення рахунку товарів і послуг.
58. Правила побудови та балансування рахунку.
59. Показники ресурсів та використання.
60. Аналітичні можливості рахунку товарів і послуг.
61. Зовнішній рахунок товарів і послуг.
62. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів.
63. Зовнішні рахунки нагромадження.
64. Визначення поняття «тіньова економіка» та її види.
65. Методи оцінки тіньової економіки.
66. Класифікація тіньової економіки.
67. Методи оцінки діяльності неформального сектору економіки в окремих галузях.
68. Агрегати в СНР та їхній взаємозв'язок.
69. Валовий внутрішній продукт. Три методи розрахунку ВВП.
70. Валовий наявний дохід.

71. Валове нагромадження основного капіталу.
72. Кінцеве споживання.
73. Валове заощадження.
74. Чисте кредитування та чисте запозичення.
75. Аналітичні можливості системи національних рахунків.
76. Основні напрями аналізу даних СНР.
77. Квартальні розрахунки ВВП та його коригування на сезонність.
78. Аналіз ефективності виробництва за допомогою даних СНР.
79. Статистичне моделювання макроекономічних показників.
80. Міжнародні зіставлення макроекономічних показників.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Концепція розвитку системи національних рахунків, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 липня 2002 року № 413-р.
2. Краєвський В.М. Облік аграрного потенціалу національного багатства: [монографія] / В.М.Краєвський – К. : видавництво «Вик Принт», 2015. – 440 с.
3. Методологія і організація національного рахівництва: методичні рекомендації та основні вимоги до вивчення дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання за галуззю знань 0305 «Економіка і підприємництво», напряму підготовки 6.030506 «Прикладна статистика» / Уклад. С.С. Герасименко – К.: НАСОА, 2018. – 14 с.
4. Моторина Т.М. Національне рахівництво: навч. посіб. / Т. М. Моторина, Р. М. Моторин. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 216 с.
5. Шумська С. Фінансова діяльність у вимірі показників системи національних рахунків // Економіст. – 2015. – №11. – С.13-17.

Додаткова:

6. Краєвський В. М., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. Економетрика: прикладний аспект: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 295 с.
7. Новицька Н.В., Паянок Т.М., Параниця Н.В., Богдан С.В. Аналіз даних за допомогою R: навчальний посібник. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2021. 312 с. (R-studio).
8. Паянок Т.М. Задорожня Т.М. Статистичний аналіз даних: навчальний посібник. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. 312 с.
9. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : монографія [Паянок Т. М., Лаговський В. В., Краєвський В. М. та ін.]. К.: ЦП «Компринт», 2019. 426 с.
10. Економічна статистика: навч. посібник. – К.: «Професіонал», 2004. 208 с.
11. Лутчин Н.П. Система національних рахунків: навч. посібник. – Львів: Новий Світ – 2008. – 203 с.
12. Меламед М. Я. Структура ВВП за категоріями доходу і критерії структурної політики // Вісник НБУ. – 2010. – № 2.
13. Моторин Р. М., Моторина Т. М. Система національних рахунків: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 336 с.
14. Моторин Р.М., Трубнік – Шаков'яш Т.С., Мазур М.В. Система національних рахунків: Навч. – метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / За заг. ред. Р.М. Моторіна. – К.: КНЕУ, 2004. – 196 с.
15. Тітьонко О. М. Система макроекономічного рахівництва: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2002.
16. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. – К.: Знання, 2004. – 444 с.
17. Бобух І.М. Перспективні напрямки трансформації балансів Системи національних рахунків // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5.- С.243-250.
18. Герасименко С. СНР: мета впровадження та проблеми використання // Інформаційний бюлетень Держкомстату України. – 1998. – № 2.
19. Головка В. Система національних рахунків України: вчора, сьогодні, завтра // Вісник НБУ. – 2011. – №4. – С.3-6.
20. Гуляницький Л., Сергієнко І. Розробка моделей середньострокового прогнозування ВВП України // Економіст. – 2009. – № 5.
21. Кваснюк Б. Інвестиційна політика та відтворення в Україні // Економіка України. – 1997. – № 9.
22. Краєвський В.М. «Національне багатство» - еволюція сприйняття та зміст економічної категорії / В.М.Краєвський // Науковий вісник Національного університету біоресурсів та природокористування України.– К., 2010.- Вип.145.-С. 376-382
23. Краєвський В.М. Аналіз співвідношення та взаємозв'язку облікових систем / В.М.Краєвський // Вісник ТНЕУ Економічний. – Тернопіль, 2010. – Вип. 5. – С.23-25

24. Краєвський В.М. Аналітично-облікове забезпечення та методологічні особливості побудови фінансового рахунку / В.М.Краєвський // Вісник національного університету ім. Т.Г.Шевченка. Економіка. – К., 2009. - №164. – С.14-17
25. Краєвський В.М. Відповідність статистичних класифікацій як передумова побудови економічних рахунків сільського господарства / В.М.Краєвський // Агросвіт. – 2011. - №3. – С.16-19
26. Краєвський В.М. Відтворення національного багатства та економічне зростання – обліковий аспект / В.М. Краєвський // Економічний вісник університету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2013. – Вип.20/4. – С.313-315
27. Краєвський В.М. Діалектична єдність облікових систем / В.М.Краєвський // Вісник ТНЕУ Економічний аналіз. – Тернопіль, 2010. – Вип. 6. – С.96-98
28. Краєвський В.М. Еволюція економічного змісту категорії «національне багатство» / В.М.Краєвський // Вісник Харківського державного аграрного університету імені Докучаєва. – Харків, 2009. - №12 (2). – С.96-101
29. Краєвський В.М. Облік витрат за елементами, як основа отримання та аналізу доданої вартості / В.М.Краєвський // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (Економічні науки). – Мелітополь, 2010. - №2 (10). – С.251-254
30. Краєвський В.М. Облікові системи: еволюція та вектор розвитку: [монографія] / В.М.Краєвський. – К.: «Аграр Медіа Груп», 2012. – 192 с.
31. Краєвський В.М. Проблеми оцінки у різних облікових системах / В.М.Краєвський // Вісник Житомирського державного технологічного університету (Економічні науки). – Житомир, 2010. - №2 (52). – С.123-124

Інформаційні ресурси Інтернет:

32. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
33. Система національних рахунків: дистанційний курс / Система дистанційної освіти Moodle ДПУ. URL: <http://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=2166>

Міжнародні видання:

34. Alfsen K. H. Natural Resource Accounting and Analysis, the Norwegian Experience /К. H.Alfesen, T. Bye and L. Lorentsen / 1978-1986 (Oslo, CentralBureau of Statistics, 1987). – 564p.
35. Bartelmus P. The value of nature — valuation in environmental accounting. /EnvironmentalAccounting in Theory and Practice // К. Uno and P. Bartelmuseds - Dordrecht, Netherlands, Kluwer, 1998. – 632p.
36. Belkaoui A. The Whys and Wherefores of Measuring Externalities / A. Belkaoui // The Journal of Accountancy. – 1971. – № 11. – P. 37.
37. Cormier D. Corporate Environmental Disclosure: Contrasting Management's Perceptions with Reality. /D.Cormier // Journal of Business Ethics 49: 2004. - 143-165p.
38. Dasgupta P. Human Well-Being and the Natural Environment. /P. Dasgupta // Oxford University Press, Oxford. 2001. – 225p.
39. Hamilton K. Atkinson Valuing air pollution in the national accounts / K. Hamilton and G. Atkinson // Second Meeting of the London Group on Natural Resources andEnvironmental Accounting, Conference Papers. – 222 p.
40. Leipert C. National income and economic growth: the conceptual side of defensive expenditures. / C. Leipert // Journal of Economic Issue - vol. 23 -1989-P. 843-856.
41. System of National Accounts 2013. Commission of the European Communities -Eurostat, International Monetary Fund, Organisation for Economic Cooperation and Development, United Nations, World Bank – Brussels/Luxembourg, New York, Paris, Washington, D.C., 2013. – 814 p.